

ระเบียบการ

โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม

และ

หลักสูตร

กระทรวงธรรมการ

พ.ศ. ๒๔๗๖

โรงเรียนช่างพิมพ์ วัดสังเวช

ระเบียบการ

โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม

และ

หลักสูตร

๒

กระทรวงธรรมการ

พ. ศ. ๒๔๗๖

โรงเรียนช่างพิมพ์ วัดสังเวช

ระเบียบการ

ความประสงค์

กระทรวง ธรรมการ ตั้ง โรงเรียน ฝึกหัดครู
ประถมกสิกรรมขึ้น เพื่อผู้สอบไล่ได้จะได้ไป
เป็นครูวิชาอาชีพแผนกกสิกรรม คือ

ก. สอนในโรงเรียนฝึกหัดประโยคครูมูล
ของท้องที่ต่าง ๆ และสอน

ข. ในโรงเรียนสามัญต่าง ๆ

สถานที่

โรงเรียนฝึกหัดครู ประถมกสิกรรม ขณะนี้
ตั้งขึ้น ๒ แห่ง คือ ที่ตำบลโนนวัด อำเภอ
โนนวัด จังหวัดนครราชสีมาแห่งหนึ่ง ที่ตำบล
คองหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาแห่งหนึ่ง

โรงเรียน ฝึกหัดครู ประถมกสิกรรมทั้ง ๒
 แห่งนี้ มีโรงเรียนสำหรับสอนวิชาสามัญและสอน
 วิทยาศาสตร์ มีเรือนครู เรือนนอนนักเรียน
 โรงอาหารและโรงครัว มีที่ดินสำหรับฝึกหัดไม่
 น้อยกว่า ๒๐๐ ไร่ กับมีโรงเรียนสำหรับนักเรียน
 ฝึกหัดครูได้ ฝึกหัดสอนตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียง

ประเภทนักเรียนและ กำหนดเวลาเรียน

โรงเรียนรับนักเรียน ๒ ประเภท คือ

(๑) นักเรียนในบารุง คือ นักเรียนที่

กระทรวงธรรมการส่ง

(๒) นักเรียนนอกบารุง คือ นักเรียน
 สมัคร, รับได้ตามจำนวนที่โรงเรียนมีที่ว่าง และ
 ตามที่โรงเรียนเห็นสมควร

โดยปกติเปิดรับนักเรียนทั้ง ๒ ประเภทนี้
 ปีละครั้ง คือ ในต้นภาคของภาคต้นปี นักเรียน

เข้าใหม่เรียกว่านักเรียนปีที่ ๑ เมื่อเรียนครบ
ปี ๑ แล้ว สอบเลื่อนชั้นขึ้นเป็นนักเรียนปีที่ ๒
ต่อไป เวลาเล่าเรียนจนถึงการสอบไล่เพื่อ
ประกาศนียบัตรมีเวลา ๒ ปีเต็ม

ทุนเล่าเรียน

นักเรียนในบางชั้นเป็นนักเรียนประจำ
รัฐบาลออกทุนให้ เป็นค่าเบี่ยงเลี้ยง ตลอดเวลาเรียน
ส่วนนักเรียนสมัครนียกเว้นค่าเล่าเรียน แต่
ต้องเสียค่าอาหารของตนเอง ถ้าประสงค์จะอยู่
ประจำในโรงเรียน โรงเรียนจะคิดค่าอาหารล่วงหน้า
เป็นรายเดือนๆ ละ ๑๒ บาท และหาเครื่องใช้
เครื่องนอนตามที่โรงเรียนกะให้มาเอง แต่ถ้า
ประสงค์จะเป็นนักเรียนกลางวัน คือเข้ามาเป็น
กลับ เมื่อโรงเรียนเห็นสมควรก็ไม่ขัดข้อง

ลักษณะผู้ที่เข้าเรียน

ผู้ที่ จะ เข้า เป็น นักเรียน ฝึก หัด ครู ประถม
กสิกรรม จะต้อง มี ลักษณะ ดังนี้

๑. สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่ามัธยมปีที่ ๖ หรือ
สอบไล่ได้ประโยคครูมูลแล้ว
๒. อายุไม่ต่ำกว่า ๑๖ ปี
๓. มีร่างกายสมบูรณ์
๔. มีนิสัยฝึกฝนในการเลี้ยงสัตว์ ปลูก
ต้นไม้ และงานหนัก งานกลางแจ้ง
ไม่เป็นคนขี้บขี้ขี้ หรือชอบแต่
งานในร่ม
๕. มีนิสัยเหมาะในทางเป็นครู คือ
 - (๑) ความประพฤติเรียบร้อย
 - (๒) เที่ยงธรรม โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อ
เผื่อแผ่ รักเด็ก

- (๓) ใจคอหนักแน่น เขียวเข็น ไม่
หุนหันพลันแล่น ไม่ฉุนเฉียว
โกรธง่าย อดทนต่อความรบกวน
- (๔) มีความเด็ดขาด พุดอะไรเป็น
นั้น ไม่แปรปรวน ไม่พรั่นเพรื่อ
รักระเบียบ
- (๕) มีปฏิภาณ สามารถถ่ายทอดความรู้
ให้ผู้อื่นเข้าใจง่าย
- (๖) มีท่าทางเป็นสง่า และยิ้มแย้ม
แจ่มใส

คุณสมบัติข้อ ๔ และข้อ ๕ ให้ครูใหญ่
กับครูประจำชั้นในโรงเรียนเดิม สอบ สวน และสัง
เกตไว้ แล้วทำใบรับรองส่งพร้อมกับใบสมัคร
ให้เจ้าหน้าที่สังเกตและสอบสวนอีกชั้นหนึ่ง แล้ว
ลงชื่อรับรองตามลำดับ ในใบรับรองนั้นให้ลง
ความเห็นเป็นข้อๆ ไป

ละเพาะข้อ ๑ ข้อ ๒ ถ้ามีลักษณะบก
พร่องบ้าง และเป็นการจำเป็น ก็ให้ขออนุญาต
พิเศษเป็นรายๆ

การสอบไล่และการสอบซ่อม

การสอบไล่เพื่อรับประกาศนียบัตรมีครั้ง
เดียว คือ ปลายภาคสุดท้ายของปีที่ ๒ ตาม
หลักสูตรของกระทรวงธรรมการ นักเรียนผู้สอบไล่
ได้คะแนนอย่างสูงจะได้รับประกาศนียบัตรประโยค
ครูประถมกสิกรรม คะแนนปานกลางจะได้รับ
ประกาศนียบัตรประโยคครูมูลกสิกรรม คะแนน
อย่างต่ำตกเลย

ผู้ได้ประกาศนียบัตร ประโยคครูประถม
กสิกรรมให้ใช้อักษรท้ายชื่อว่า “ป. ป. ก.” (เมื่อ
เข้ารับราชการเป็นครูในโรงเรียนรัฐบาล จะได้
รับเงินเดือน ๔๕ บาท) ผู้ที่ได้ประกาศนียบัตร
ประโยคครูมูล ให้ใช้อักษรท้ายชื่อว่า “ป. ก.”

(เมื่อเข้ารับราชการเป็นครูในโรงเรียนรัฐบาล จะได้รับเงินเดือน ๓๐ บาท)

การสอบไล่เลื่อนชั้นปีที่ ๑ นั้นสอบเมื่อสิ้นภาคสุดท้ายของปีที่ ๑ ถ้าสอบไล่ตกคะแนนแล้ว อาจถูกคัดข้อออก

ในการสอบไล่ทั้ง ๒ คราวนี้ นักเรียนจะต้องประกอบการทำงานแผนกกิจกรรมตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ให้เป็นผลสำเร็จบริบูรณ์ก่อน

เพื่อให้การสอบไล่เป็นการแม่นยำ โรงเรียนจะวินิจฉัยคะแนนพิเศษอีก ๔ ประเภทต่อไปนี้

- (๑) คะแนนสอบซ่อมประจำเดือน หรือ ประจำสัปดาห์รวมทั้งปี
- (๒) คะแนนความประพฤติตลอดปี
- (๓) คะแนนศิลปะตลอดปี

(๔) คณะแผนกฝึกหัดการสอน รวมทั้ง
ฝึกหัดสอนในโรงเรียน สาขา และ
ฝึกหัดสอนในที่ประชุม (ยกไป
รวมประเภทวิชาครู)

คณะแผนก ๔ ประเภทนี้ จะได้รวม
เข้าเป็นส่วนหนึ่งของคณะ สอบไล่ เพื่อ ประกาศ
นียบัตร ฉะเพาะประเภท (๓) ตัดสินฉะเพาะ
ประเภท หากได้ตัดสินรวมอย่างวิชาอื่นๆ ไม่
ก็ ถ้าประเภทนี้ไม่ดี แม้ได้คะแนนรวมอยู่ระดับ
ที่จะได้ ก็อาจเป็นตก หรือควรจะได้ในชั้นดีก็อาจ
ลดลงมาเป็นชั้นปานกลาง

การเล่าเรียน

การเล่าเรียนในโรงเรียนแบ่งเป็น ๒ ประเภท
คือ เรียนในชั้นได้แก่เรียนหลักวิชาต่างๆ ซึ่งเป็น
วิทยาประเภทหนึ่ง ฝึกหัดกลางแจ้ง ได้แก่
การทำด้วยฝีมือตนเอง โดยใช้สัตว์พาหนะหรือ

ทำการช่างบางอย่างอันเกี่ยวกับการก่อสร้างซึ่งเป็น
ศิลปะประเภทหนึ่ง

เวลาเรียนของโรงเรียนทุกวันตามปกติมีดังนี้

๕.๓๐	ตื่นนอน
๖.๐๐—๘.๐๐	กิจกรรมศิลปะ
๘.๓๐—๑๑.๓๐	วิชา
๑๒.๓๐—๑๔.๓๐	วิชา
๑๕.๐๐—๑๗.๐๐	กิจกรรมศิลปะ
๑๘.๓๐—๒๐.๓๐	เรียนลำพัง
๒๐.๓๐—๒๑.๐๐	สวดมนต์
๒๑.๓๐	ดับไฟนอน

เวลาบรรณการ

นักเรียนในบำรุงทุกคน เมื่อแรกเข้าเรียน
ต้องมีผู้ทักเตือนให้ได้ทำสัญญารับรองตามแบบที่
กระทรวงธรรมการกำหนดทำไว้ระเบียบนี้ ซึ่งมีขอ
สำคัญว่าเมื่อเสร็จการสอบไล่ปีที่ ๒ แล้ว จะได้

หรือตกก็ตาม จะต้องรับราชการเป็นครูในสังกัด
กระทรวงธรรมการไม่ว่า ๒ เท่าแห่งเวลาที่ได้รับ
เงินบำรุงให้เล่าเรียน นับตั้งแต่วันเข้ารับราชการ
เป็นต้นไป ซึ่งแล้วแต่กระทรวงธรรมการจะได้สั่ง
จึงจะนับว่าหมดหนี้ ทดบ ได้รับอุดหนุนมาในระหว่าง
เล่าเรียน (โดยปกติ กระทรวงธรรมการจะได้
สั่งให้ไปเป็นครูในท้องที่ที่ส่งมา) เมื่อครบแล้ว
มีความประสงค์จะลาออกจากหน้าที่ก็ได้ ถ้ารับ
ราชการในสังกัดกระทรวงธรรมการยังไม่ครบ ต้อง
ไปรับราชการทหาร ตามพระราชบัญญัติ เกณฑ์ ทหาร
เป็นอันไปรับราชการทหารได้ แต่เมื่อครบกำหนด
ปลดเป็นกองหนุนแล้ว ต้องกลับมารับราชการ
ในสังกัดกระทรวงธรรมการจนครบ ถ้าลาออกใน
ระหว่างยังไม่ครบ ต้องคืนเงินค่าอุดหนุนเท่า
จำนวนเดือนที่ยังไม่ครบตามเกณฑ์ต่อไปคือ เอา
อัตราที่ได้รับอุดหนุน ค่าเล่าเรียน และ ค่ากิน ค่าอยู่

ซึ่งคิดหัวเดือนละ ๑๕ บาท เป็นจำนวนตั้ง แล้ว
เอาจำนวนเดือนที่ได้รับอุดหนุนคุณ เอาจำนวน
เดือนที่ต้องรับราชการหารได้ลัพท์เท่าใด แล้วเอา
จำนวนเดือนที่ยังรับราชการไม่ครบคุณ ก็ตกเป็น
จำนวนเงินที่ต้องคืนเท่านั้น

อนึ่งถ้าต้องออกในระหว่างเล่าเรียน ต้อง
คืนเงินเดือนละ ๑๕ บาทตามจำนวนเดือนที่ได้รับ
อุดหนุนมา

ส่วนนักเรียนนอกบ้าง ไม่มีสัญญาผูก
พันอย่างใดที่จะบังคับให้เป็นครู แต่ถ้าสมัคร
จะเข้าเป็นครูในสังกัดกระทรวงธรรมการ และทาง
ราชการต้องการก็จะรับตามโอกาส

ข้อบังคับ

เมื่อนักเรียนมาเข้าเรียน อาจารย์ใหญ่
จะได้สั่งให้เข้า อยู่ประจำในเรือน หลังใดหลังหนึ่ง

แล้วแต่จะเห็นสมควร การย้ายหรือสับเปลี่ยน
ต้องได้รับอนุญาตจากอาจารย์ใหญ่ทุกครั้ง

นักเรียนทุกคนต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ ซึ่ง
อาจารย์ใหญ่จะได้ออกเป็นครั้งคราว เพื่อความ
สะดวกและการสุขภาพ

การออกไปพ้นเขตของโรงเรียน จะ
ต้องได้รับอนุญาตจากอาจารย์ใหญ่หรือครูประจำ
ทุกครั้งไปนอกจากวันหยุดประจำสัปดาห์ เช่น
วันเสาร์และวันอาทิตย์ และถ้าออกไปโดยมิได้รับ
อนุญาตเมื่อล่วงเวลา ๒๔.๓๐ ไปแล้ว โรงเรียนจะ
ถือว่าเป็นความผิดข้อใหญ่ อาจถูกคัดชื่อออกจาก
โรงเรียนทีเดียวก็ได้

ระหว่างยังไม่ปิดภาคเรียน นักเรียนจะ
ลากิจไม่ได้เป็นอันขาด นอกจากจะได้รับ
อนุญาตพิเศษจากอาจารย์ใหญ่ ในระหว่างปิด
ภาคเรียน นักเรียนที่ตกค้างอยู่ไม่กลับบ้าน จะ

ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของโรงเรียนเช่นเดียวกับ
เวลาเปิดภาคเรียน

การทำผิดของโรงเรียนเสียหาย เป็น
หน้าที่ของนักเรียนต้องรับผิดชอบ

นักเรียนคนใดที่โรงเรียนรับไว้แล้ว ภาย
หลังปรากฏว่ามีนิสัยไม่เหมาะสมที่จะเป็นครูที่ดี
มีร่างกายไม่สมบูรณ์จนเห็นว่าจะไม่สามารถจะเล่าเรียน
ให้ตลอดไปได้ก็ดี หรือเกียจคร้านต่อการเล่าเรียน
สุดความสามารถของโรงเรียนที่จะว่ากล่าวตักเตือน
ให้กลับตัวได้จริงๆ ก็ดี โรงเรียนมีอำนาจที่จะ
คัดข้อออกจากโรงเรียนเสียได้

นักเรียนคนใดจะทำตัวเป็นผู้ไม่
และถ้าเกิดมีการร้องฟ้องด้วยเรื่องเช่นนั้น เมื่อ
ได้สวนได้ความจริง อาจถูกคัดข้อออกจากโรงเรียน
อาจารย์ใหญ่มีอำนาจตั้งหรือเปลี่ยนแปลง

ข้อบังคับภายใน เพื่อให้กิจการของโรงเรียน
ดำเนินไปโดยเรียบร้อยได้ทุกเมื่อ

การคัดข้อออกจากโรงเรียน ถ้าเป็น
นักเรียนในบารุง รายงานขออนุมัติ กระทรวง
ธรรมการ ถ้าเป็นนักเรียนนอกบารุงคัดออกได้
โดยไม่ต้องรับอนุมัติ

การฝึกหัดสอน

ในปีหนึ่งๆ นักเรียนทุกคน จะต้อง มีการ
ฝึกหัดสอน ใน โรงเรียน สำหรับ ฝึกหัด ไม่ต่ำกว่า
เดือนหนึ่ง การสอนเช่นนี้แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท
คือ วิชาสามัญประเภทหนึ่ง วิชา กสิกรรม
ประเภทหนึ่ง

ตลอดเวลาที่นักเรียนทำการฝึกหัดสอนนั้น
โรงเรียนถือว่าเป็นเวลาสำคัญ นักเรียนผู้ฝึกหัด
สอนจะลาหยุดไม่ได้ นอกจากจำเป็นจริงๆ เช่น

บวชเป็นต้น เพราะถ้าลาหยุดแล้ว ลำบากแก่
การสอนการเรียนทั้งโรงเรียน ฝึกหัดครูและโรงเรียน
ฝึกหัด

การลาหยุดในระหว่างไปทำการฝึกหัดสอน
ต้องลาต่อครูใหญ่โรงเรียนที่ไปฝึกหัด และลาต่อ
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูด้วย

ตลอดเวลาไปฝึกหัดสอน นักเรียนฝึกหัด
ครูจะต้องเชื่อฟังคำสั่งและปฏิบัติตามคำแนะนำ
ของ ครูใหญ่ หรือ ครู ประจำชั้น ใน โรงเรียน ฝึกหัด
เสมอไป ถ้าขัดขืนจนถึงครูใหญ่โรงเรียนฝึกหัด
รายงานต่ออาจารย์ใหญ่ ๆ จะลงโทษจนหนัก

นักเรียนครูผู้ไปฝึกหัดสอนจะต้องลงเวลา
ไปมาในสมุดลงเวลาของโรงเรียนฝึกหัดเช่นเดียวกับ
กับครูในโรงเรียนนั้น

หน้าทของนักเรียนพึงสำนึก

เมื่อสำเร็จการเล่าเรียนแล้ว

รัฐบาล

ความประสงค์ จะให้นักเรียนทั้งหลาย ออกไปเป็นครู
สั่งสอนพลเมือง เพื่อให้ฐานะของพลเมืองเขิบ
สูงขึ้นไปสู่ความเป็นอารยะเป็นลำดับ

จึงเป็นหน้าที่ของนักเรียนทุกคน เมื่อ
ได้ตั้งหน้าเข้ามา แล้วจะต้องพยายามเล่าเรียน ให้
เป็นผลสำเร็จ ไม่ควรทอดยอกต่อความยากลำบาก
จึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้เห็นแก่ชาติบ้านเมือง ไม่ใช่
เห็นแก่ตนอย่างเดียว

โรงเรียนฝึกหัดครูเป็นโรงเรียนสำหรับผู้ใหญ่
การสอนกิตหรือการวางข้อบังคับก็ทำได้ อนุโลมไป
ในทำนองของผู้ใหญ่โดยมาก ผิดกันกับโรงเรียน
สามัญ จึงควรที่นักเรียนทุกคนจะรู้สึกและทำตัว
ให้เป็นผู้ใหญ่จริงๆ ด้วย ตลอดทั้งกิริยา วาจา
ความประพฤติ และความขยัน อดทน ต่อวิชา และ
การทำงาน

หน้าที่ของครูเป็นหน้าที่สำคัญ ภาระซึ่ง
รัฐบาลมอบให้ แก่ครูนั้นไม่มีใครปฏิเสธได้ว่าไม่ใช่
ภาระหนัก เพราะฉะนั้นนักเรียนทุกคนควรระลึก
ถึงเกียรติยศใหญ่ที่จะได้รับภาระ อันนี้ ใน เมื่อ เสรี
การสอบไล่แล้ว

ในระหว่างเวลาที่เล่าเรียนอยู่นี้ ให้ถือว่าเป็น
เวลาสำคัญสำหรับนักเรียนจะได้ฝึกหัดตน เพื่อ
พร้อมที่จะรับภาระอันรัฐบาลจะมอบให้ ในภายหน้า

ครูเป็นอย่างไร นักเรียนก็มักเป็นอย่างนั้น
เพราะ เด็ก ต้องการ เอา เขียง อย่าง ผู้ใหญ่ อยู่ เสมอ
เพราะฉะนั้นนักเรียนครู จึงสมควร จะ เตรียม ตัว เสีย
ให้พร้อมตั้งแต่ในชั้นที่อยู่ในโรงเรียน เมื่อออก
ไปเป็นครูก็ให้เป็น แบบ อย่าง อัน ดี ของ นักเรียน ได้
ทีเดียว

อนึ่งต่อไปภายหน้าครูสุกรรม จะ ยังมี การ

ติดต่อกับบิดามารดาผู้ปกครองของนักเรียน และ
 แก่ชาวบ้านทั่วไปมากขึ้น โดยเหตุที่ครูภักดีธรรม
 จะต้องเป็นผู้ชักจูงนักเรียนทั้งหลายให้ประกอบ การ
 อันมีประโยชน์ คือ การอาชีพเช่นทำสวนขนทนาน
 ของนักเรียนเอง แท้จริงโรงเรียนควรจะติดต่อ
 และกลมเกลียวกับฝ่ายบ้านช่องชนกว่าที่เป็นอยู่เดี๋ยวนี้
 ผลแห่งความสำเร็จในทางการศึกษาจึงจะเร็วขึ้น

เพราะฉะนั้น โรงเรียน จึงอนุญาต และทั้งส่งเสริม
 ให้บรรดานักเรียนทั้งปวงไปมาหาสู่เพื่อนบ้าน
 ทั้งปวงของโรงเรียนในเวลาอันควรได้โดยไม่มีขัดข้อง
 ทั้งนี้เพื่อปรารถนาจะให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกหัด
 การแผ่ไมตรีจิตต์และ ฝึกหัดอัธยาศัยนนั้นเอง การ
 ลงแขกดำนา การเกี่ยวข้าวหรือนวดข้าว ฯลฯ เหล่า
 นี้โรงเรียนอนุญาตให้นักเรียนไปช่วยชาวบ้านผู้ชอบ
 พอกันได้เสมอ ถ้าไม่ขัดกับเวลาเล่าเรียนของ
 นักเรียน เพราะโรงเรียนทราบได้อย่างตระหนัก

แล้วว่า การแสดงมิตร จิตต์เป็น สิ่งที่มีคุณ
ประโยชน์มาก สมควรที่สุดที่นักเรียนทุกคนจะ
ฝึกหัดไว้

แต่นักเรียนทุกคนต้องระลึกไว้เสมอว่า ตน
เป็นสุภาพบุรุษ จะคบค้าสมาคมกับเพื่อนบ้าน
ราษฎรทั้งหลาย จะประพฤติกการสิ่งหนึ่งสิ่งใด
จะเป็นภายในหรือภายนอกโรงเรียนก็ดี จะต้อง
เป็นไปตามทำนองความประพฤติของ สุภาพบุรุษ ทุก
เมื่อ ตลอดทั้งกิริยาวาจาใจ จึงจะได้ชื่อว่าเป็น
ผู้ทรมเกียรติคุณความดี.

หลักสูตร

๗

ประโยคครุประถมกสิกรรม

๗

เวลาเรียน ๒ ปี

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๑. จรรยา	(๑) ให้รู้หลักธรรมต่อไปนี้ (ก) เมตตา กรุณา การ ฆ่า การทำร้ายร่างกาย การทรกรรม สัตว์ (ข) ความโกรธ ความ อิจฉา ความอดกลั้น (ค) ความสัตย์ ความเท็จ ความภักดี ความ กตัญญูกตเวที

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(ข) ความเที่ยงธรรม ความลำเอียง (ง) ความมีสติรอบคอบ ความประมาท การ เสพยาติดให้โทษ (จ) ความเพียร การฝึก ฝนตนเอง การเอา ตนเป็นที่พึ่ง (ฉ) ความกล้าหาญ ความ มีน้ำใจ เป็นเสื่อบ้า การนับถือตนเอง (ช) การบังคับบัญชา

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(ข) ความเป็นระเบียบ การปฏิบัติงานใน หน้าที่ (ฅ) การโจรกรรม การหา สิ่งผิดในทางที่ชอบ (ฉ) การทำตนให้เป็นที่ เชื่อถือ และเคารพ นับถือของผู้อื่น (ค) การดำรงตน ดำรง ครอบครัว และการ ครองตน ครองคน ครองทรัพย์ (ง) ความสามัคคี

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(ก) หน้าที่ของบุคคลพึง อุปการะแก่กัน (ข) การสมาคม การคบ เพื่อน การต้อนรับ การเคารพ (ค) ถิรยวาทะ งามอาช สุภาพและไม่สุภาพ (ณ) การรู้จักประมาณ รู้ จักกาลเทศะ รู้จัก ประชุมชนหรือบุคคล (ด) การบำรุง และ การ รักษาชาติ บ้านเมือง และศาสนา พระ มหากษัตริย์

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	หัวข้อที่กำหนดไว้ทั้งนี้ ใน อย่างหนึ่ง ๆ ให้สอนให้ได้ตาม หลักต่อไปนี้ (ก) มีหลักธรรมอันใด เป็นเครื่องประกอบ ให้นำมาสอน โดย ตลอด (ข) ให้รู้ลักษณะ ว่า หลักธรรมนั้น ๆ คือ อย่างไร พอเข้าใจ ความหมาย (ค) ให้รู้โทษฝ่ายชั่ว และรู้คุณฝ่ายดี

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๑) ให้รู้ทางปฏิบัติ ละ ความชั่ว บำเพ็ญ ความดี (๒) ให้อบรมนิสัย และความ ประพฤติให้เป็นไปในทางที่ดีตาม ที่เรียนมาได้จริง ไม่ใช่เพียงให้ รู้สำหรับตอบข้อสอบได้ ทั้งนี้ จะใช้หนังสือ แนว สอนจรรยา ของโรงเรียนนายร้อย จรรยาแพทย์ เบญจศีลเบญจธรรม สมบัติของผู้ดี เป็นเครื่องประกอบ การสอน การเรียน หรือจะใช้ หนังสืออื่นที่เห็นว่าเหมาะสมก็ได้

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๒. ภาษาไทย	(๓) พุทธประวัติกับพุทธศาสนา ในเมืองไทยอย่างสังเขป ผู้นับถือศาสนาอื่นให้เรียน เพียงรู้ ไม่บังคับการนับถือ (๔) อ่านและให้อ่านหนังสือไทย กวีนิพนธ์ หังรอย แก้ว และ คำประพันธ์ที่พบ บ่อยๆ ถูกต้องทุก ลักษณะ รู้คำแปล หรือ ความหมาย ของคำในหนังสือ ที่อ่าน เข้าใจและ จาเนอความพร้อม

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	๕๖ ทงรู้เหตุผลในเรื่อง ๔ ๔๑ ทอานนด้วย ๕๖ หนังสือ คำ ประพันธ์นั้นถ้าตัด ตอนมา ต้องให้ รู้เค้าความสังเขป ข้างต้นกับข้างปลาย มาบรรจบกันตลอด ๔๑ เรื่องด้วย ร้อยแก้วยาก ง่าย เทียบ เสมอ ธรรมจรรยา เล่ม ๖ हितประเทศ ปลุก ใจเสียป่า ปกณ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	ณกคดีของอัสว- พาหุ ฯลฯ คำประพันธ์ ยากง่ายเทียบเสมอ นิราศนรินทร์ เว- นิสวาณิช กฤษ- ณาสอนน้อง คำ ประพันธ์บางเรื่อง ของพระยาอุป- กิต ฯลฯ ให้เลือกใช้ หนังสือปีหนึ่งไม่ น้อยกว่า ๓ เล่ม แต่ให้เป็นคำประ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	พันธกิจ <u>หมายเหตุ</u> วิชา เรียน ครู ประถม กสิกรรม ทุก แห่ง ควรปรึกษา ตกลง กัน เลือกใช้ หนังสือ สื่อให้เหมือนกัน เป็นปี ๆ ไป เพื่อ สะดวก แก่ การ สอบได้ (๒) การท่องจำ ให้ท่องบทประ พันธ์หรือร้อยแก้ว ที่ไพเราะ และ ที่

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	เป็นแบบฉบับ ได้ไม่น้อยกว่าปี ละ ๑๐๐ บรรทัด (๓) เขียน ยากง่ายเสมอหนึ่ง สี่อ่าน (๔) แต่ง ให้สามารถแต่ง ตามกระทู้ แต่ง รายงาน แต่งจด หมาย (๕) พูด ให้สามารถสนทนา โต้ตอบและพูดใน ที่ประชุม เช่น การโต้วาที การ แสดงความเห็น

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	หรือการ แสดงปาฐกถา (๖) ย่อ ให้สามารถเก็บใจความ ของ เรื่องต่าง ๆ ที่ไม่ใคร่ซับซ้อน (๗) ไวยากรณ์ (ก) ให้รู้หลักอักขรวิธี (ข) ให้รู้หลักของคำตามวจีวิภาคอย่างจำแนก (ค) รู้ลักษณะประโยคต่าง ๆ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๓. คณิตศาสตร์ เลขคณิต	(ข) บอกสัมพันธ ประโยคต่างๆ อย่างง่าย (ง) รู้หลักแบบ ฉันทลักษณ์ ฉะเพาะที่พบ บ่อย ๆ (๑) เศษส่วน ทศนิยม มาตรา ต่างๆ ทั้งมาตราไทยมาตรา ต่างประเทศ อัตราเทียบ และแลกเปลี่ยนกัน (๒) วิชาอัตราส่วน ภูมิภาค บัญ ญัติไตรยางศ์เช่นเดียวและ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	หลายชั้น ดอกเบญ (ทั้ง ชั้นเดียวและ ๒ ชั้น) กรณี (๓) เงินสด (ดิสเคานต์) หัก ส่วนชั้นเดียวและสองชั้น เกณฑ์ส่วนแบ่งส่วนประกัน (อินชัวร์นซ์) ขาดทุนได้ กำไร การ บณ (มิกซ์เจอร์) ลูกโซ่ ใจทย์เกี่ยวกับความ เร็ว เช่น ใจทย์รถไฟ นาฬิกา (๔) วัดผ่า วัดพื้น รูปจตุรัส รูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก และ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๔. เศรษฐกิจ กสิกรรม (ก) การบัญชี	สี่เหลี่ยมอื่น ๆ รูปสาม เหลี่ยมทุกชนิด วงกลม เหลี่ยมลูกบาศก์ การสอนให้หันเข้าหา ทางกสิกรรมให้มาก ให้มี การ คิดในใจ ควบไป ด้วย เสมอ รู้การ ทำบัญชีต่าง ๆ เกี่ยว ด้วยกสิกรรมทุกชนิด สำ หรับ การเงิน รู้ทั้งบัญชี เดี่ยวบัญชีคู่โดยตลอด

วิชา	รายการที่ต้องสอน
(ข) เศรษฐ วิทยา กสิกรรม	(๑) เศรษฐวิทยาคืออะไร มี ความสัมพันธ์กับการ กสิ กรรม อย่างไร (๒) อาชีพของคน แบ่งตามทาง เศรษฐวิทยาออกได้อย่างไร (๓) อาชีพกสิกรรมในทางเศรษฐ วิทยา (๔) ความสามารถแห่ง การทว ผลที่ได้ของกสิกร และ เหตุบังคับ (๕) กฎ แห่ง การ สับ ไปด และ ตีมาน

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๖) การขึ้นลงแห่งราคา (๗) สิ่งจำเป็นในการทำให้บังเกิด ผลในทางกลศกรรม (๘) ที่ดินและสิ่งต่างๆ (๙) แรง (๑๐) ทน (๑๑) วิธีดำเนินการเกี่ยวกับเศรษฐกิจ ในทางกลศกรรม (๑๒) การสหกรณ์
(ค) วิชาค้า ขาย	(๑) การค้า เกี่ยวข้องกับการกลศ กรรมอย่างไร (๒) ปัญหาของการกลศกรรม (๓) การขนส่งสินค้า

วิชา	รายการที่ต้องสอน
(๕) วิทยา ศาสตร์ เบื้องต้น	(๔) ราคาสินค้า (๕) วิธีซื้อขายสินค้ากสิกรรมที่ ทำอยู่ในเมืองไทย (๖) ห้างชนิดต่างๆ (๗) ธนาการ (๘) เงิน (๙) สิ่งกสิกรรมรู้เกี่ยวกับการ ค้าขาย เช่น เครื่องชั่ง ตวง วัด ลูกคิด ฯลฯ
	(๑) สสารของแข็ง ของเหลว และแก๊ส

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๒) การวัดความยาว พื้นที่ วัดลูกบาศก์ และชั่งน้ำหนักตามมาตราต่างๆ (๓) ความแน่น และน้ำหนักตะเพาะ (๔) ของผสม สารประกอบ และกฎต่างๆ (๕) อากาศ ธาตุออกซิเจน และธาตุไนโตรเจน (๖) ธาตุถ่าน คาร์บอนไดออกไซด์ คาร์บอนมอนอกไซด์ สารประกอบ คาร์บอนेट

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๗) ความร้อน อุณหภูมิ กฎ ของบอยล์ และชาลส์
	(๘) น้ำและธาตุไฮโดรเจน
	(๙) การเปลี่ยนแปลงภาวะของ สสาร จุดหลอมตัวหลอม จุดเดือด และจุดน้ำแข็ง
	(๑๐) สมบัติของแก๊ส อนุ น้ำ หนักอนุ และสมมูลย์
	(๑๑) แก๊สธรรมชาติ กรดไฮโดร โคลรีค และธาตุโคลรีน
	(๑๒) ปริมาณ น้ำหนักปริมาณ และสมการต่างๆ
	(๑๓) ดินประสิว กรดดินประสิว และกรดไนตริก

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๑๔) โลหะ เบส และเกลือ ต่าง ๆ
	(๑๕) ธาตุกำมะถัน กรดและ สารประกอบของกำมะถัน
	(๑๖) ธาตุไฮโดรเจน และโปแตส เซียม
	(๑๗) ธาตุฟอสฟอรัส กรดฟอส ฟอริก และสารประกอบ ฟอสเฟต
	(๑๘) ดิฟฟิวชั่น
	(๑๙) ปูน และ สารประกอบของ แคลเซียม
	(๒๐) แมกนีเซียม และ สาร ประกอบของแมกนีเซียม

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๒๑) ชาติเหล็กและอะลูมิเนียม (๒๒) สิ่งสำคัญซึ่งเกี่ยวแก่กลกรรม เช่น ชาติ และสารประกอบ ทองแดง สารหนู ตะกั่ว แมงกานีส ฯลฯ (๒๓) ไฮโดรคาร์บอน แอลกอฮอล์ คาร์ไบด์ไฮเดรตโดยสังเขป (๒๔) หลักของวิชา เมคานิกส์ อย่างง่าย ๆ ซึ่งใช้ในการ กลกรรม
๖. ชีววิทยา	(๑) ชีววิทยาคืออะไร (๒) ประโยชน์ของการศึกษา ชีววิทยาแผนกพฤกษศาสตร์

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๓) ต้นไม้ทั่วไป ให้รู้จักรูปร่างโครง ความเจริญ และหน้าที่ของ ก. เซลล์ cell ข. ใบ leaf ค. ลำต้น stem ง. ราก root จ. ดอก flower ฉ. ผล fruit ช. เมล็ดและ seed and ต้นอ่อน embryo ในเมล็ด (๔) ต้นไม้ชนิดต่าง ๆ ให้รู้จักรูปร่างลักษณะ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	และความเป็นอยู่ เช่น อาหารการกิน วิธีแผ่พืช พันธุ์ คุณโทษ ประโยชน์ วิธีป้องกัน และกำจัดต้น ไม้ชั้นต่ำ บางชนิดตั้งต่อ ไปนี้ ก. พวกใหญ่ๆ แทล ลอฟีตา thallophyta (๑) พวกย่อย บักเตรี bacteria อย่างสังเขป (๒) พวกย่อยแอลจี เรียน ฉะเพาะ ปรอด คอคคัส protococcus และ สไปรโรไจรา spirogyra

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๓) พวกย่อยพันธุ์ fungi เรือน ฉะเพาะ ราดำ black mold เห็ด mushroom ยีสต์ yeast ข. พวกใหญ่ ๆ บริ- ออฟตา bryophyta (๔) พวกย่อยมัสไซ musci เรือน ฉะเพาะ มอสส์ ชนิดปอลิตรีคัม คอมมูน polytrichum commune ค. พวกใหญ่ ๆ เทริ- ออฟตา pteridophyta พวกย่อยเฟิน fern เรือน ฉะเพาะ เฟิน

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	สามัญชนะนิค ปอลิปอเดียมวัล การ polyphodium vulgare (๕) กฎของเมนเดลอย่างง่าย ๆ Mendel's law (๖) ความสัมพันธ์ระหว่างพืชกับ สัตว์ relation of plants to animals แผนกสัตววิทยา (zoology) ให้รู้จักรูปร่างลักษณะ และความเป็นอยู่ เช่น ที่ อาศัย การเคลื่อนไหว และเครื่องเคลื่อนไหว อา

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	๔ หารและเครื่องย่อยอาหาร การหายใจ โลหิต และ ๔ เครื่องเดินของโลหิต ประ ๔ สาท และ เครื่อง ประ สาท การถ่าย และเครื่องถ่ายสิ่ง ๔ ไสโครก การแผ่พืชพันธุ์ ๔ ๔ ๔ ๔ และเครื่องสืบพืชพันธุ์ คุณ โทษ ประโยชน์ วิธีบอง กัน และ กำจัดสัตว์ชั้นต่ำ และสัตว์ชั้นสูง ดังต่อไปนี้ ๔ พวกสัตว์เซลล์เดียว (single-celled animal)

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	๑. พวกใหญ่ ปรอตอซัว protozoa เวียนตะเพาะ ก. แอมบ้า amoeba protens ข. แพรามี parame- เซียม คอ cium cau- เดตัม datum พวกสัตว์ หลายเซลล์ เมตาซัว metazoa ๒. พวกใหญ่ ปอริเฟรา porifera เวียนตะเพาะ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	ก. ฟองน้ำชั้น simple คำ ชนิด sponge แกรนเซีย grantia ๓. พวกใหญ่ๆ ซีเลนเตรา caelente- ตา rata เวียนตะพาพะ ก. ไฮดรา hydra กอเนียว- นีมัส gonionemus ๔. พวกใหญ่ๆ แพลตตี platyhel- เฮลมินทีส menthes เวียนตะพาพะ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	ก. ตัวตืด tape worm ๕. พวกใหญ่ๆ เนมาเทล nemathel- มินท์ส minthis เวียนตะเพาะ ก. ไส้เดือน ชะนิด แอสการิส ascaris ลัมบริคอบ lumbri- คัส coides ๖. พวกใหญ่ แอนเนล- ลิดา annelida

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	เรียนตะเพาะ ก. ไส้เดือน ธรรมชาติ earth worm ๗. พวกใหญ่ อาร์thro— ปอดา arthropoda เรียนตะเพาะ ก. กิ้ง ๖. แมลงต่างๆดังต่อไปนี้ ๒ คกแตน grass— hopper ๔ ผเสื้อ butterfly มอช moth ๓ ผึ้ง bee

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	แมลงปีก
	แมลง
	มด
	มด
	เพลี้ย
	ปลวก
	ยุง
	แมลงวัน
	๘. พวกใหญ่
	เวอร์เตบ-
	ราตา
	เรียนตะพะอะ
ก.	ปลา
ข.	กบ
ค.	เต่า

bug

mealy bug

aphid

white ant

mosquito

fly

vertebrata

fish

frog

turtle

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๓. กสิกรรม ที่ดิน	ง. นก bird
	จ. กะต่าย rabbit
	(๑) ให้รู้จักว่าที่ดิน เกิดขึ้นได้ อย่างไร
	(๒) ให้รู้จักการแบ่งชนิดของดิน
	(๓) ให้รู้จักคุณสมบัติของดิน
	(๔) ให้รู้จักลักษณะของดิน ชนิด ต่างๆ
	(๕) ให้รู้จักชนิดและคุณสมบัติ ของน้ำในดิน
	(๖) ให้รู้จักแก้ไขดินให้กลับ เป็นประโยชน์ขึ้น

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๗) ให้รู้จักการ เปลี่ยน แปลง ของเคมี ทางฟิสิกส์ และ ทางไบโอโลยีที่เกิดอยู่ในดิน (๘) ให้รู้ว่ารูปและระดับพื้นที่ดิน เกี่ยวแก่วัตถุของพืชอย่างไร (๙) ให้รู้จักวิธีเลือกที่ดินสำหรับ ทำการเพาะปลูก (๑๐) ให้รู้จักวิธีบำรุง และถนอม ใช้ที่ดิน (๑๑) ให้รู้จักพืชต่างๆ ประกอบ ขึ้นด้วยอะไร (๑๒) ให้รู้ว่าพืชต่างๆ กินอาหาร อะไรบ้าง

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๑๓) ให้รู้ว่าพืชต่างๆ กินอาหาร มากน้อยในระยะไหนอย่างไร (๑๔) ให้รู้ว่าพืชต่างๆ ต้องการ อาหารต่างกันอย่างไร (๑๕) ความสามารถในการหา อาหาร (๑๖) ความหมดเปลืองของอาหาร พืชซึ่งเกิดขึ้นตามธรรมชาติ และวิธีป้องกันแก้ไข (๑๗) ให้รู้ว่าพืช แบ่ง ออก เป็น กี่ ชนิด ชนิดไหนมี ประโยชน์ มีราคาและ เหมาะแก่กสิกรรมไทยมาก น้อยอย่างไร

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๑๘) ให้รู้จักค่าของบูนุคอก วิธีเก็บ วิธีใช้ และอื่นๆ โดยตลอด (๑๙) ให้รู้จักค่าของบูนุคพิชสด วิธีทำ วิธีใช้ และอื่นๆ โดยตลอด (๒๐) ให้รู้จักบูนุคพิเศษชนิดต่างๆ ราคา วิธีใช้ และอื่นๆ โดยตลอด (๒๑) ให้รู้จักคำนวณใส่บูนุค รู้จักผสมบูนุค และรู้จักทดลองใช้บูนุคต่างๆ เพื่อเปรียบเทียบกัน

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๒๒) ให้รู้จักวิธีสังเกตและวิธีทดลองว่าดินใดขาดปุ๋ยอะไร และต้องการปุ๋ยที่ขาดมาน้อยอย่างไร (๒๓) วิธีใช้ปุ๋ยในการปลูกพืชต่างๆ
๘. หลักการ กสิกรรม	(๑) วิธีดำเนินการกสิกรรม (๒) การเลือกที่ดิน (๓) การเขตตกรรม (๔) เครื่องมือ (๕) น้ำ (๖) การปลูกเหียน

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๕. เลี้ยงสัตว์	(๗) การบำรุงพันธุ์ และขยายพันธุ์ (๘) ศัตรู และ โรค (๙) กสิกรรมเฉพาะพืช เช่น ข้าว ผัก ยาสูบ ข้าวโพด ถั่ว ถั่วลิสง อ้อย ละหุ่ง แตงโม ฯลฯ เวลาเรียนสัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมง ๒ ปีจบ (๑) การเลี้ยงสัตว์กับการเพาะปลูก (ความสัมพันธ์ของ ๒ อย่างนี้) (๒) สัตว์เลี้ยงต่างๆ ที่เหมาะสมกับงานของไร่อย่างไร

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๓) หลักของการตั้งต้นเลี้ยงสัตว์ (๔) อาหารต่างๆ และวิธีให้อาหารทั่วไป (๕) การผสมพันธุ์สัตว์ทั่วไปทุกชนิด (๖) การเลี้ยง ไก่ หมู โค และ กระบือ (๗) การเลี้ยงม้า (๘) โรคสัตว์ทุกชนิด
๑๐. สุขวิทยา และ สุขาภิบาล	(๑) ให้รู้จักอวัยวะสำคัญต่างๆ ของร่างกาย และหน้าที่ของอวัยวะโดยสังเขป

วิชา	รายการที่ต้องสอน
(๒)	ให้รู้จักหลักของอนามัยและ สุขาภิบาล เช่น การออก กำลัง การนอน การพัก ผ่อน อากาศ แสงแดด น้ำ ฯลฯ
(๓)	ให้รู้จักหลักอนามัยและ การสุขาภิบาลโรงเรียน เช่น การเล่น, การเรียน, อากาศ, แสงสว่าง, ส้วม, ที่รับประทานอาหารที่เอา มาขาย โรคติดต่อบาง ชนิด
(๔)	ให้รู้จักหลักของการป้องกัน โรค และให้รู้ดีและเพาะ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	โรคที่สำคัญสำหรับประเทศสยาม (๕) ให้รู้จักการปัจจุบันพยาบาล และรู้จักหลักของการรักษาพยาบาลเบื้องต้น สำหรับครอบครัว
๑๑. วิชาครู	หลักการสอนวิชาเพาะปลูก และการทำสวน
(ก) วิชาครู กสิกรรม	(๑) ความประสงค์แห่งการสอนวิชาเพาะปลูก (๒) เขตต์ของวิชาเพาะปลูกในชั้นประถม

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๓) วิธีเลือกทำเลที่ทำสวน (๔) ชนิดของรั้วและการสร้างรั้ว (๕) การวางแผนสวน การแบ่งแปลงสวน พืช (๖) การทำแปลงของที่สวน (๗) วิธีสอนการเตรียมที่ดิน (๘) วิธีสอนการให้อาหารแก่พืช (๙) วิธีสอนว่าด้วยการปลูก การย้าย และการบำรุงรักษาพืช (๑๐) วิธีป้องกัน และ กำจัด ศัตรูของพืช

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๑๑) ส่วนบ้านของนักเรียน และ วิธี ตรวจ ส่วน บ้าน ของ นักเรียน (๑๒) วิธีใช้ผัก และวิธีเก็บและ รักษาเมล็ดไว้ทำพันธุ์ (๑๓) วิธีลงบันทึกพืช (๑๔) วิธีบำรุงรักษา บริเวณ และ สนามของโรงเรียน (๑๕) วิธีปลูกและบำรุงผัก ผลไม้ บางชนิด ๕.๕ ทั้งนี้จะใช้หลักการสอนการ ทำสวน ของ พระยาเทพศาสตร์ ฯ ประกอบก็ได้

วิชา	รายการที่ต้องสอน
ข. วิชาครู สามัญ	(๑) การเตรียมในดสำหรับสอน ไม่ว่าบทเรียนใดทั้งสิ้น (๒) การทำ และ การรักษานัญชี ต่างๆ ทั้งสิ้น (๓) การปกครอง (๔) ตารางสอนสำหรับชั้นใดๆ หรือสำหรับทุกๆ ชั้น (๕) วิธีสอนวิชา ที่มีอยู่ในหลัก สูตรประถม และ มัธยมต้น นอกจากภาษาต่างประเทศ (๖) การแบ่งวิชา ที่จะต้องสอน ในปีหนึ่งๆ สำหรับชั้น ต่างๆ ออกเป็นภาคๆ ตาม รายเดือนรายภาค

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๗) การ จัด สถาน ที่ โรง เรือน ให้ เข้าใจ ใน การ ทำ แปลน โรง เรือน ต่าง ๆ ที่มี ชั้น ครบ หรือ ที่มี แต่ บาง ชั้น ให้ ทราบ ว่า โรง เรือน ดัง จำ เป็น ต้อง มี สถาน ที่ อย่าง ไหน ห้อง ประชุม มี ประโยชน์ อย่าง ไหน และ จำ เป็น ต้อง มี เครื่อง ใช้ อะไร บ้าง (๘) การ ฝึก หัด สอน ใน ที่ ประชุม ที่ โรง เรือน ฝึก หัด ครู และ ไป ฝึก หัด สอน ที่ โรง เรือน ฝึก หัด

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๕) จิตต^๕วิทยาเบื้องต้น ให้รู้ พอเป็นทางเพื่อการปกครอง และการให้วิชาเหมาะสมแก่ ความเจริญของจิตต^๕ใจเด็ก หมายเหตุ กระแนะฝึกหัด สอนทั้ง ๒ อย่าง นับรวมเข้า เป็นส่วนหนึ่งของกระแนะการสอบ ได้ด้วย นักเรียนคนโตขาดฝึกหัด สอน ในคราวที่โรงเรียนกำหนด ให้ไป จะต้องไปสอนคราวอื่น ต่อไปให้เต็มตามกำหนดของเวลา การสอน มิฉะนั้นจะต้องเสีย กระแนะแผนก^๕ในการสอบได้

วิชา	• รายการที่ต้องสอน
๑๒. พลศึกษา และ วิชาลูกเสือ	(๑) ให้มีความรู้วิชาลูกเสือ เสมอลูกเสือเอก (๒) ให้สามารถอบรมและฝึกหัด วิชาลูกเสือในโรงเรียน (๓) ให้สามารถสอนกายบริหาร และคัดคนทำต่างๆ กับ ส่วนห้อยโหนต่างๆ ได้

อัตราเวลาเรียน

ในรอบสัปดาห์หนึ่งมีเวลาเรียนดังนี้

(เปิดสอน ๕ วันครึ่ง สอนวิชาในห้องวันละ ๔ ชั่วโมง รวม ๒๒ ชั่วโมง
สอนศิลปะวันละ ๔ ชั่วโมง รวม ๒๒ ชั่วโมง)

วิชา	๖/๔ ย.ท. ๓	๖/๔ ย.ท. ๒	หมายเหตุ
๑. จรรยา	๓-๐๐	๓-๐๐	
๒. ภาษาไทย	๓-๐๐	๓-๐๐	
๓. คณิตศาสตร์	๒-๐๐	๒-๐๐	
๔. เศรษฐกิจสังคม			
(ก) การบัญชี	๒-๐๐	๒-๐๐	สอนอย่างใดอย่างหนึ่งเฉพาะ ย.ท. ๓ เหลือสอนในย.ท. ๒ หรือจะสอนทั้ง ๓ อย่าง สลับ กันไปทั้ง ๒ ย.ท. ก็ได้ แล้วแต่ โรงเรียนจะวางตารางสอนและ กะประมาณการสอน
(ข) เศรษฐวิทยา			
(ค) วิชาค้าขาย			
๕. วิชาค้าขายเบื้องต้น	๒-๐๐	๒-๐๐	
๖. ชีววิทยา	๒-๐๐	๒-๐๐	
๗. กิจกรรมทัศน	๓-๐๐	๓-๐๐	
๘. พลศึกษา	๓-๐๐	๓-๐๐	
๙. เลี้ยงสัตว์	๒-๐๐	๒-๐๐	
๑๐. สุขศึกษาและสุขอนามัย	๓-๐๐	๓-๐๐	
๑๑. วิชาครู			
(ก) กิจกรรม	๓-๐๐	๓-๐๐	
(ข) สามัญ	๓-๐๐	๓-๐๐	
๑๒. พลศึกษา และวิชาเลือกอื่น	๓-๐๐	๓-๐๐	
รวมเวลาในห้องเรียน	๒๒-๐๐	๒๒-๐๐	
๑๓. ศิลปะ เข้า ๖-๐๐ - ๗-๐๐	๓-๐๐	๓-๐๐	
บ่าย ๓-๐๐ - ๓-๓๐	๓-๐๐	๓-๐๐	(ลดวันปลายสัปดาห์ ๒ ชั่วโมง)
รวมเวลาศิลปะ	๖-๐๐	๖-๐๐	
รวมทั้งสิ้น	๒๘-๐๐	๒๘-๐๐	

กระทรวงธรรมการ

ใบสมัครนักเรียนครู

ข้าพเจ้า

เกิด วันที่

พ. ศ. ๒๔

ตำหนิ ๑.

๒.

๓.

เกิดที่ ตำบล

อำเภอ

จังหวัด

เป็นบุตร

ชาติ

บวชกับ

หลักฐาน

สอบได้ได้ชั้น

จากโรงเรียน

เมื่อ พ. ศ.

บัดนี้ข้าพเจ้ามีอายุ

ปี

อยู่ กับ

ผู้เป็น

บ้านเลขที่

ตำบล

อำเภอ

จังหวัด

มี ใจสมัคร จะ เข้า เป็น นักเรียน

ประเภท

ข้าพเจ้าได้ทำความตกลงกับผู้แทนกระทรวงธรรมการ และได้ลงนามต่อหน้า พยาน ไว้ ว่าข้าพเจ้า ขอมอบระ ฤทธิ สุน ให้ ลูก ค้าง ตาม ระเบียน การ และ กฎ ขอบบังคับของกระทรวงธรรมการทุกประการ.

ใบสมัครยื่น วันที่

พ. ศ. ๒๔

ลงนาม

ผู้สมัคร

ลงนาม

ผู้แทนกระทรวงธรรมการ

ลงนาม

พยาน

ลงนาม

พยาน

ใบรับรองนักเรียนครูในบารุง

ข้าพเจ้า	ชาติ	บังคับ	สังกัด
หลักฐาน	ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่	ตำบล	
อำเภอ	จังหวัด	ข้าพเจ้า เกี่ยวข้องกับ	
คือ เป็น	ขอทำใบรับรอง	ยื่นไว้ต่อ	กระทรวงธรรมการ ว่า
๑. ข้อความที่		ได้แสดงไว้ข้างต้นนั้นเป็นความจริง.	
๒.		เป็นผู้ประพฤติดี ไม่มีข้อเสียหาย.	
๓. หวังว่าเมื่อผู้สำเร็จจะเล่าเรียนฝึกหัดได้ดี		ก็ไม่ใช่เป็นผู้เกียจคร้าน	
บิดพลัว.			
๔. ไม่เป็นผู้ไร้อกยอนสำคัญประจำตัวอยู่.			
๕. เมื่อ	เรียนสำเร็จแล้ว	กระทรวงธรรมการต้องการจะ	

ให้เข้ารับราชการในกระทรวงธรรมการ จะต้องเข้ารับราชการ ตาม
คำสั่งของกระทรวง และทั้งต้องรับราชการอยู่ให้ครบตามเวลาที่กำหนดด้วย ถ้า
มีฉะนั้นผู้รับรองจะต้องคืนเงินซึ่งกระทรวงธรรมการได้อุดหนุนไป ตามระเบียบการ
ฝึกหัดครู

๖. ผู้ใดที่ออกจากโรงเรียนฝึกหัดครูเมื่อเรียนยังไม่ครบกำหนด จนถึง
คราวสอบไล่ครั้งที่สุดท้ายด้วยเหตุใด ๆ ก็ดี ผู้รับรองจะต้องคืนเงินให้ เท่ากับที่ กระทรวง
ธรรมการได้อุดหนุนไป.

ถ้าข้อความใน ๕ ข้อข้างต้นนี้ ไม่เกิดมีผลไปจากความจริงรับรองของข้าพเจ้า
แต่อย่างใดอย่างหนึ่งหรือ หมดหลักฐานหายไปด้วยประการใดใน
ระหว่างที่เป็นนักเรียน ฝึกหัดครูอยู่ก็ดี หรือชดเชยไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ
ของกระทรวงธรรมการ ทั้งที่เป็นอยู่ในเวลานี้และเพิ่มเติมขึ้นใหม่ในภายหลังแต่
ส่วนใดส่วนหนึ่งก็ดี ข้าพเจ้าผู้รับรองได้ทำความตกลงกับผู้แทนกระทรวงธรรมการ
ไว้ว่าข้าพเจ้ายอมทำตามความบังคับบัญชาของเจ้าพนักงาน ตามที่ขอบด้วยราชการ
ทุกประการ และสิ่งใดที่ ต้องรับผิดชอบก็ดี หรือมีข้อบกพร่อง
ไม่ให้ ต้องรับผิดชอบก็ดี ข้าพเจ้ายอมรับผิดชอบแทนทุกประการ
และข้าพเจ้าจะเอาใจใส่ตักเตือน ว่ากล่าวให้ เล่าเรียนฝึกหัดวิชา
จนสำเร็จ และให้ประพฤติตนให้ ถูกต้อง ตามระเบียบข้อบังคับ และแบบแผน ของ
กระทรวงธรรมการจนตลอดไป.

ใบรับรองนี้ได้ทำไว้สองฉบับมีข้อความเหมือนกัน ให้ผู้รับรองถือไว้ ๑ ฉบับ
และกระทรวงธรรมการ ถือไว้ ๑ ฉบับ.

ข้าพเจ้าได้อ่านฟังข้อความที่กล่าวมาแล้วเป็นที่ยังใจดี จึงเขียนชื่อลง
ลายมือให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพระชน.

แต่ ณ วันที่

พ. ศ. ๒๔๔

ลงนาม

ผู้รับรอง

ลงนาม

ผู้แทนกระทรวงธรรมการ

